תקינה בינלאומית (IFRS)
תיקונים נבחרים 2013



אמיר סוראיה

סוראיה מידן ושות'

קנובל בלצר סוראיה ושות'

יולי 2013

תיקונים ותקנים חדשים

- ✓ IFRS 13 – מדידת שווי הוגן
- ✓ תיקונים ותקנים בנושא השקעה בחברות מוחזקות: IAS 27, IFRS 10, IFRS 12, IAS 28
- ✓ IFRS 11 – הסדרים משותפים
- ✓ IAS 19 הטבות לעובדים

IFRS 13 - שווי הוגן

- קובע היררכיה לאמידת שווי הוגן (לרבות של פריטים לא פיננסים)
- מרכז ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא בתקני החשבונאות
- העקרונות דומים לפרקטיקה למעט חריגים שיפורטו
- אינו קובע מתי להשתמש בשווי הוגן
- אינו מתייחס לשווי סובייקטיבי (כגון: שווי שימוש)
- מרחיב את הוראות הגילוי
- תחילה 1 בינואר 2013

היררכית שווי הוגן



דגשים וסוגיות נבחרות

- ✓ הגדרת שוק פעיל
- ✓ אי הכללת פרמייה או ניכיון בקשר להיקף היחידות (כגון, פרמיית שליטה). סעיף 69 לתקן.
- ✓ שיעור פרמיית שליטה בישראל ובחו"ל
- ✓ פרמיית שליטה- סינרגיה? עושק המיעוט? ניהול?
- ✓ הקשר בין פרמיית השליטה לממשל תאגידי
- ✓ השווי ההוגן הוא "אוביקטיבי".
- ✓ שימוש מיטבי בפריט לאמידת שווי הוגן (highest and best use)
- ✓ במועד ההכרה הראשוני, תמורת העסקה מהווה ראייה לשווי הוגן (במידה והעסקה היא עם צד לא קשור)

דגשים וסוגיות נבחרות

- ✓ בעסקאות משולבות יש לשים לב לקיזוזים פנימיים בעסקה
  - רכישת מניות ובמקביל כתיבת אופצית מכר ללא תמורה
  - רכישת מניות ביחד עם חוב של החברה הנרכשת
  - תמורה בתוספת הבטחת תשואה
  - (*) תמורת הרכישה ב- IFRS 3 היא בהתאם לשווי ההוגן של המניות הנרכשות כולל שווי תמורה תלויה
- ✓ הרחבת היקף הגילוי הנדרש

צירופי עסקים ודוחות מאוחדים

- תחילה 1 בינואר 2013
- IFRS 10 מחליף את IAS 27 בנושא דוחות מאוחדים ואת SIC 12
- כיום IAS 27 קובע את הטיפול החשבונאי בדוחות סולו (כאשר החברה בוחרת או מחויבת להציג כך)
- כולל שני שינויים מהותיים

  (א) בנושא בחינת שליטה, ו-

  (ב) בנושא זכויות הצבעה פוטנציאליות
- לא חל שינוי בנהלי האיחוד והטיפול בשינויים בשיעורי החזקה

בחינת שליטה

- אימוץ מלא של שליטה אפקטיבית
- בישויות עם מבנה הון "סטנדרטי", לישות אשר מחזיקה במרבית זכויות ההצבעה יש שליטה
- תיתכן שליטה גם ללא החזקה של מרבית זכויות ההצבעה.
- בישויות מובנות יש לבצע בחינה מקיפה-

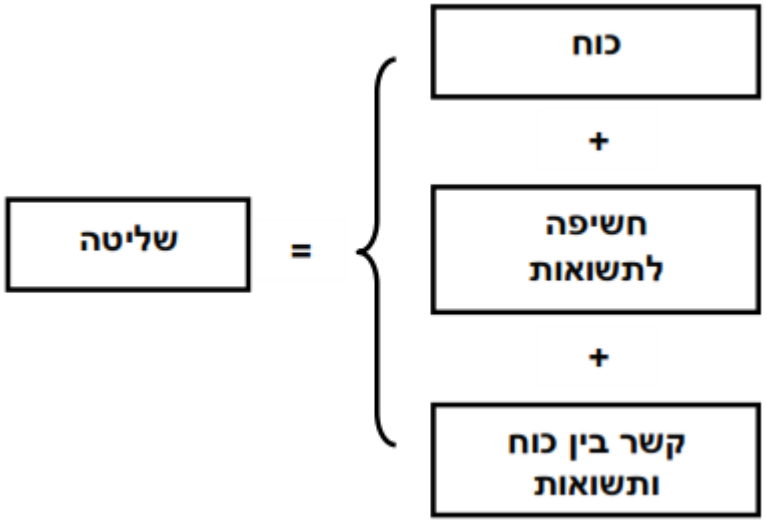
  - למי היכולת לכוון את הפעילויות המהותיות

  - חשיפה לזכויות משתנות

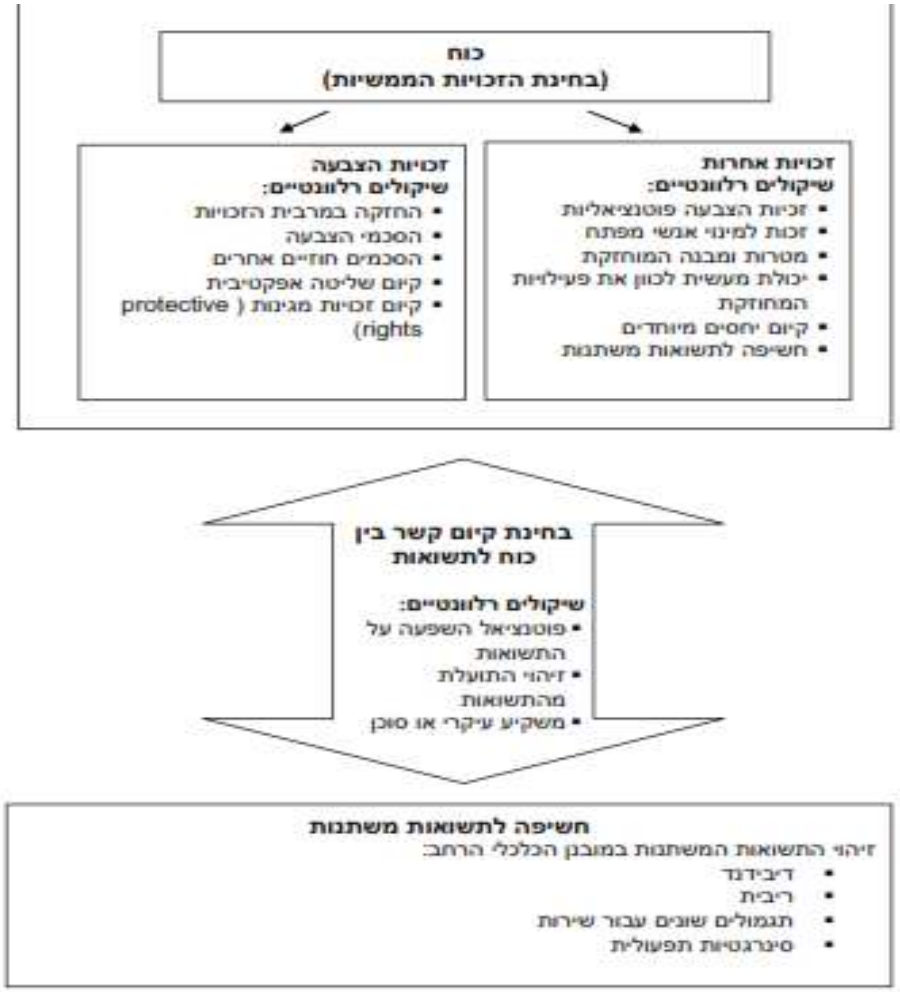
  - היכולת להשפיע על התשואות
- זכויות הגנה למיעוט (להבדיל מזכויות תפעוליות מהותיות) אינן פוגמות בשליטה.

בחינת שליטה

חברה שולטת כאשר היא חשופה או שיש לה זכויות **לתשואות משתנות** הנובעות מהחזקתה וכאשר יש לה **יכולת** להשפיע על אותן תשואות באמצעות הפעלת **כח** על המוחזקת.



בחינת שליטה


כוח
(בחינת הזכויות הממשיות)
זכויות הצבעה
שיקולים רלוונטיים:
• החזקה במרבית הזכויות
• הסכמי הצבעה
• הסכמים חוזיים אחרים
• קיום שליטה אפקטיבית
• קיום זכויות מגינות (protective rights)
זכויות אחרות
שיקולים רלוונטיים:
• זכויות הצבעה פוטנציאליות
• זכות למינוי אנשי מפתח
• מטרות ומבנה המוחזקת
• יכולת מעשית לכוון את פעילויות המוחזקת
• קיום יחסים מיוחדים
• חשיפה לתשואות משתנות
בחינת קיום קשר בין כוח לתשואות
שיקולים רלוונטיים:
• פוטנציאל השפעה על התשואות
• זיהוי התועלת מהתשואות
• משקיע עיקרי או סוכן
חשיפה לתשואות משתנות
זיהוי התשואות המשתנות במובנן הכלכלי הרחב:
• דיבידנד
• ריבית
• תגמולים שונים עבור שירות
• סינרגטיות תפעולית

סממנים לשליטה אפקטיבית

- רמת פיזור החזקות של יתר בעלי הזכויות
- שיעור ההחזקה ביחס להחזקה של בעלי מניות אחרים
- הסכמי הצבעה
- זכות למינוי אנשי מפתח
- זכויות תפעוליות משמעותיות

מועד השגת השליטה

- לקביעת מועד השגת השליטה חשיבות משמעותית
- במועד זה יש לקבוע את השווי ההוגן של תמורת הרכישה (ללא עלויות עסקה) ותוקצה תמורת הרכישה (PPA)
- ממועד זה יחל האיחוד

זכויות הצבעה פוטנציאליות

- זכויות הצבעה פוטנציאליות יכללו בעת בחינת שליטה, אם הן ממשיות (substantive).
- לצורך הקביעה האם הזכויות "ממשיות"-

  - האם הזכות הפוטנציאלית ניתנת למימוש מיידי.

  - האם קיימים חסמים למימוש הזכות הפוטנציאלית (כגון, עיצום כספי).

  - האם למשקיע תמריצים אחרים למימוש הזכות (כגון, סינרגיה עם פעילויות אחרות).

- בהתאם לתקן בכדי שזכות פוטנציאלית תהיה ממשית, על פי רוב, עליה להיות ניתנת למימוש בעת קבלת החלטות.

Anticipated Purchase

- מחויבות של ישות לרכוש את מכשיריה ההוניים תמורת מזומן/נכס תימדד לפי הערך ההתחייבותי (סעיף 23 ל- IAS 32)
- דוגמה- אופציית מכר למיעוט בחברה בת
- קיימות שתי גישות לטיפול באופציית מכר למיעוט –

א. "איחוד מלא" והכרה במקביל בהתחייבות כחלק מעלות הרכישה

ב. הכרה בזכויות המיעוט בניכוי הערך ההתחייבותי

למעשה בחלופה א' הטיפול החשבונאי הוא בדילול מלא.

דוגמה

להלן ריכוז שיעורי ההחזקה בחברה:

	XXושות'	שות'	X	XX
		אחוזים		
ללא מימוש אופציות	52.42	34.21	18.21	47.58
בהנחת מימוש אופציות	100	65.27	34.73	-

להלן ריכוז עלות הרכישה:

	XX ושות' (100%)	XX (34.73%)	
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	הפניה
תמורה במזומן(*)	65,000	22,581	
ערך נוכחי אופציות רכש ומכר ראשונות	17,167	5,964	4.2.1
ערך נוכחי אופציות רכש ומכר רביעית וחמישית	90,714	31,512	4.2.1
תוספת מימוש הלוואה המירה	15,000	5,210	4.2.1
שווי הוגן הבטחת תשואה	(1,683)	(585)	4.2.2
שווי הוגן תמורה מותנית	-	-	4.2.3
סך תמורת רכישה	186,198	64,682	
פרמיית שליטה	-	-	4.2.4

סיכום טיפול חשבונאי

נושא	דרגת השפעה	טיפול	בינ"ל
מכשירים פיננסים	אין השפעה מהותית	שווי הוגן (מכשירי אקויטי)	IAS 39+IAS 32+IFRS 7
השקעה בחברות כלולות	השפעה מהותית	שווי מאזני	IAS 28+ IFRS12
צירופי עסקים	שליטה	איחוד	IFRS 10 +IFRS 3 IFRS12
עסקאות משותפות	שליטה משותפת	עסקאות משותפות – אקויטי פעילויות משותפות – איחוד יחסי	IFRS 11 אשר החליף את IAS 31 IFRS12

IFRS 11- עסקאות משותפות

- תחילה 1 בינואר 2013
- IFRS 11 מחליף את IAS 31
- בניגוד ל- IAS31 המבנה המשפטי הוא לא הגורם הקריטי (אבל עדיין הוא ממשמעותי מאוד)
- התקן החדש מסדיר עיוות היסטורי בתקינה החשבונאית
- הרציונאל- תיקון עיוות היסטורי- הכרה בפריטים ללא שליטה
- לא ניתן ליישם את שיטת האיחוד היחסי לגבי ישויות בשליטה משותפת, במידה והזכות היא לנכסים נטו.
- כאשר הזכות היא לנכסים נטו השליטה היא "בחשבון השקעה" ולא בנכסים וההתחייבויות.

סוגי הסדרים

- **פעילות משותפת (מפעילים משותפים)**

- לצדדים זכויות בנכסים ובהתחייבויות של ההסדר (ולא בנכסים נטו)
- יש לבחון את המבנה והצורה המשפטית

כאשר ההסדר אינו מוחזק בישות נפרדת הוא יסווג כפעילות משותפת. במקרה אחר, יש לבחון באופן ספציפי.

- **עסקה משותפת (מיזם משותף)**

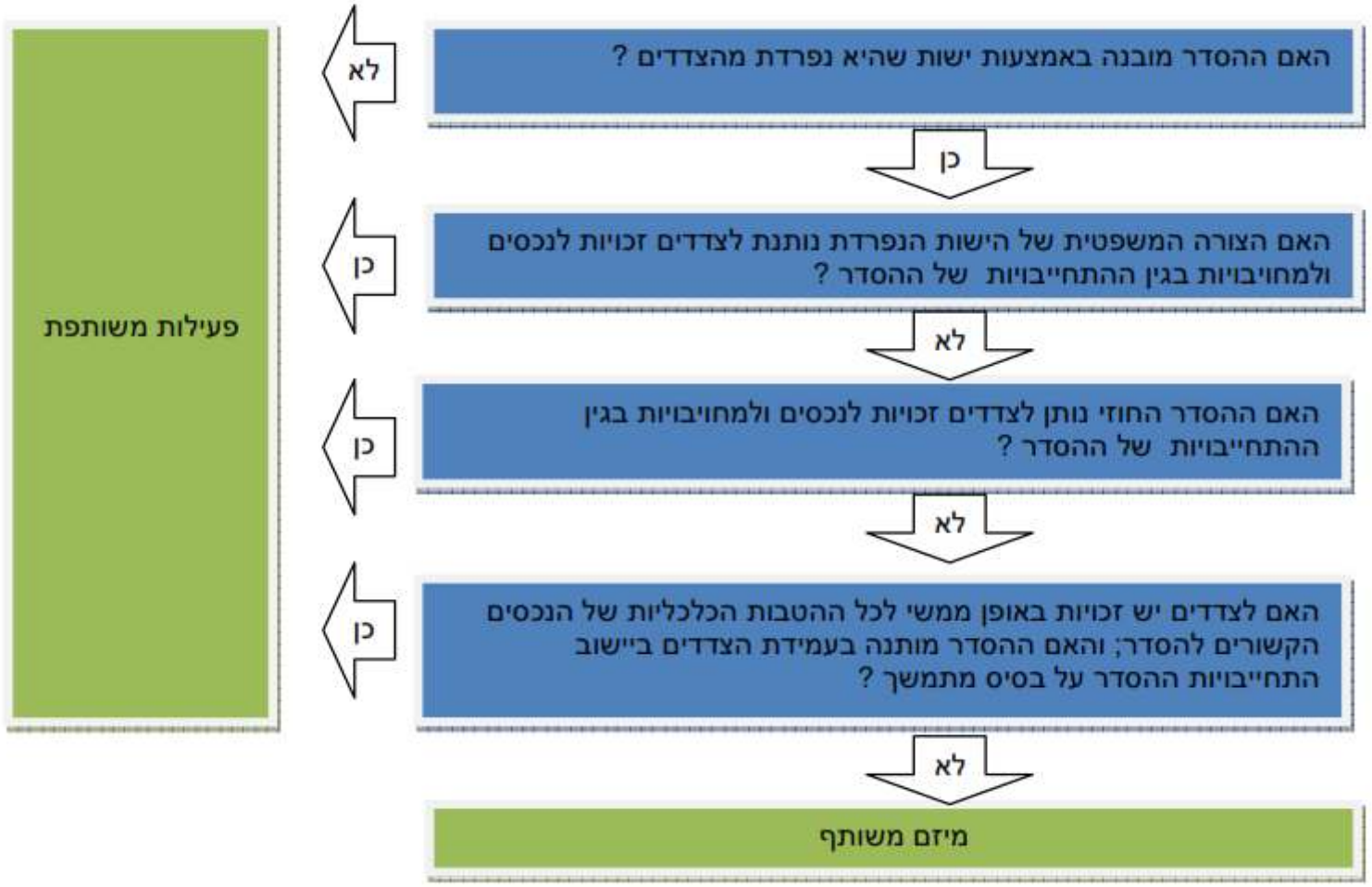
- לצדדים זכות בנכסים, נטו.
- נדרשת ישות משפטית נפרדת (תנאי הכרחי)

טיפול חשבונאי

	IFRS 11	IAS 31
עסקאות משותפות (*)	שיטת השווי המאזני	שיטת השווי המאזני או איחוד יחסי
פעילויות משותפות (**)	איחוד יחסי	איחוד יחסי

(*) ככלל, מוגדרות ב- IAS31 כישויות בשליטה משותפת.
(**) ככלל, מוגדרות ב- IAS31 כנכסים בשליטה משותפת או פעילויות בשליטה משותפת.

תרשים זרימה


האם ההסדר מובנה באמצעות ישות שהיא נפרדת מהצדדים ?
לא
כן
האם הצורה המשפטית של הישות הנפרדת נותנת לצדדים זכויות לנכסים ולמחויבויות בגין ההתחייבויות של ההסדר ?
כן
לא
האם ההסדר החוזי נותן לצדדים זכויות לנכסים ולמחויבויות בגין ההתחייבויות של ההסדר ?
כן
לא
האם לצדדים יש זכויות באופן ממשי לכל ההטבות הכלכליות של הנכסים הקשורים להסדר; והאם ההסדר מותנה בעמידת הצדדים ביישוב התחייבויות ההסדר על בסיס מתמשך ?
כן
לא
מיזם משותף
פעילות משותפת

הערות ודגשים

- יש לבחון ירידת ערך לגבי חשבון ההשקעה בעת המעבר מאיחוד יחסי לשיטת השווי המאזני
- יש לבחון צירוף דוחות כספיים של החברה
- במידה ולחברה בשליטה משותפת גירעון בהון, אין להכיר בהתחייבות אלא עד גובה יתרת ההלוואות ההוניות או מחויבות משתמעת/משפטית.
- יש לבחון הצגת רווחי אקויטי במסגרת הרווח התפעולי.

IAS 19- הטבות לעובדים

- תחילה 1 בינואר 2013
- התקן כולל שינויים משמעותיים ביחס להטבות לאחר העסקה (כגון, פיצויי פיטורים) בתוכנית הטבה מוגדרת (בה הסיכון על המעביד), וביניהם:

  - ביטול שיטת הרצועה
  - שינויים אקטואריים ייזקפו להכנסה כוללת אחרת (ולא יועברו לדוח רווח והפסד בעתיד).
  - נקבע שיעור היוון אחד להתחייבות נטו (ביטול השימוש בתשואה הצפויה על נכסי התוכנית).

  ההפרש בין התשואה בפועל לבין שיעור ההיוון בו נעשה שימוש ייזקף להכנסה כוללת אחרת.

Questions?

תודה על ההקשבה!

אמיר סוראיה
amir@mgi-israel .co.il